

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

16. De materia meditationi apparanda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

C A P V T XVI.

De materia meditationi preparanda.

TRaditis utcumque meditandi potioribus præceptis, pauca de materia præparatione dicamus, ex qua vna meditationis fructus potissimè pendet; minutiora cetera, & passim nota relinquamus.

Id igitur Primò præstandum est, ut pridie vesperi matutinæ meditationis materiam de scripto legas: ita ut probè teneas quid generatim illa complectatur, veluti si meditationis de natiuitate Domini historiam relegam.

Secundò, singula seorsim puncta seu membra legenda sunt, & ad singula subsistendum, & paucis representanda sunt nobis: v.g. leges primum membrum, tum eo lecto, à te ipso seiscitaberis, quid hic: nempe Beatissimæ Virginis à Nazareth & cognatione discedentis lætitia. Inde secundum pariter leges, & colliges in summam, Aduentum in Berleem, & repulsam quam passi sunt. & ita deinceps.

Tertiò denique singula breuiter sibi collecta proponat, hoc modo, meditandum Primò, erit qua lætitia spreto omnibus Deum utro gestiens in Berleem ad puerperium iuerit Maria; Secundò, mirantibus Angelis, ancilla indignante, Iosepho patiente, Maria lata repulsam à Berleemitis sit passa; Tertiò, quanto gaudio & paupertatis amore speluncam sit ingressa, quanta ibi & quam admirabilia mysteria sint peracta.

Atque hoc est primum preparantis munus, quo efficitur ut materia parata sit ad nutum, seque promtè offerat. Quo peracto, restat ut sedulò prospicias, quomodo & quantum spiritualis lucri, ex hac tibi proposita auri vena cupias effossum.

Primum ergo ad singula meditationis membra redeundum, pauloque attentius mente considerandum, quid rerum istic agatur, qua res istæ connexionem, quo decursu, & circumstantiarum complexu hiant, iuxta id quod in cap. de memoria dictum est. Inde inquirendum est quid iudicij ea de re ferri possit, an fuerit proba, honesta, facilis, utilis, mirabilis, naturæ virtutiue consentiens, quomodo, quo consilio, quibus animis, quo euentu. Sanctis Deoque spectantibus peracta: ceteraq; quæ de intellectu docuimus. Tertiò, in rem nostram quomodo id omne traducendum sit, obseruare oportet; ut videlicet per ista vel cognitioni sanctæ lumen atgeatur, vel pio affectui, diuinoque in animum influxui vis maior addatur: quam in rem notari expediet vbi amor, vbi spes, vbi ceteri affectus opportuniùs excitandi videantur, quando & quomodo vehementius roborandi, vbi apostrophis, vbi colloquijs vtendum erit. Suntque hæc sum-

Ggg

matim,

matim, & quasi in capita, quodam mentis intuitu providenda, atque ut proximo manè exerceantur & differenda & digerenda.

Matutino verò tempore, numquam omninò in meditationem repentinè rumpas, sed antequam in eam ingrediaris, iterum in memoriam reuoca eam breuem, quæ dicta est, partium singularum summam, & modi eius notationem, quem in singulis obseruare debes, ut fructum commodè capias. Et quamuis vel tardiùs quàm debueras ad meditandum accedis, vel urgeat negotiorum moles, quæ tempus recidit, ne tamen hanc præmeditationem omittas, potiusque tantillum id spatij de meditatione detrahe, aut quasi meditationi datum computa. At verò in ipso meditationis vel exordio, vel præludio pensulatiùs hærendum, menteque in vnum Deum translata, omnis ea veneratio intendenda, adpotanda diligentia, & adhibenda est cautio de qua cap. 6. & 7. dictum est: exinde verò plenis velis, memoria, intellectu, voluntate, in meditationis altum, afflante spiritu ferri oportet.

Sunt autem tum in præparatione, tum in ipso meditationis cursu, distincti affectus quidam leniores, qui rebus quodammodo insunt, & quadam quasi suauitate mulcent, ab ijs qui grauiores, expressiores, laboriosiusque sunt quaeriti: leniores & leuiore sunt, qui in rerum probabili de cursu existunt, & ferè circumstantijs adherent, ut tempus, modus, modestia, mansuetudo, amabilitas, quæ singula meditantium animos bene afficiunt, suntque instar colorum, vel ornamentorum, vel emblematum, quibus res tota gratè conuestiatur: quare magni faciendum est, in his bene esse exercitatum: sed in horum tamen singulari non est diuturnior mora texenda, vel laboriosior opera collocanda. At verò in grauiore illos affectus, qui ad solidas virtutes, ad perfectionem, & ad Deum sanctius ducunt, totis viribus est incumbendum, atque ad eos, cetera quæ fiunt, destinanda sunt omnia: sine transcurrendi sollicitudine, inhærendum, insistendum, idem iteratò & sæpiùs commendandum, & penitus animo insculpendum varijs, ut diximus, apostrophis, obiurgationibus, adhortationibus, implorationibus, admirationibus, antithesibus, colloquijs, quæ omnia inflammatum bene orandi desiderium excitabit; volenti que, gratiam copiosam non denegabit bonus & liberalis Deus.

Cauendum tamen, ne præparatione ita diligenter peracta, videantur animo nostro quasi compedes inijs, ut nec celerius, nec vltra, audeat progredi, instatque eorum qui ad dicendum certa sibi argumenta præfixerunt, sic in meditatione anxius, ad præcogitata respicit, tam præuertendi aliqua, quàm omittendū timidus: at, magna cum libertate animi, Deo soli fidendo, est meditatio peragenda, idque spectandum atque perpendendum accuratius in quod propensior animi sensum ferri sentiemus: fietque non rarò ut quod minus præuisum fuerat id præ ceteris accideat magis.

Quamuis autem vel meditandi vsu, vel solita illicò affluere motione, experiamur

riamur sapius, per facile nobis esse affectu, & vix vlla ratiocinatione sanctis cogitationibus occupari: ita vt pio motu protinus correptis, vix vlla abundantiore materia sit opus; consultius tamen est, Beati Ludouici Gonzagæ exemplo, se dulo se præparare: sic enim exercetur pietas, humilitas non sibi sed Deo fidens conferuatur, & ad orationem cum ea, quæ Deo debita est, reuerentia acceditur. Astuse est, fraudulentèrque decipientis dæmonis calliditas, qua nos ab hac præparatione auerit, persuadens, frustra id tempus teri, cum vna res obiecta sufficiat in totum meditationis tempus, aut cum sæpè id meditati simus, & materiam de memoria teneamus: melius fore si aliud aliquid egerimus: sic facile cedimus, & malè cedunt omnia: vixq; aliam crebriorem, & ad plures pertinentem causam reperies, cur es languida, otiosa, infructuosa reddatur oratio, quàm quòd ea, quæ deberet, præparatio non adhibetur. Indeque forsàn non malè idem docemur, quòd non casu, sed omnia ordinantis Dei consilio factum est, vt linguâ sacrâ, ieiuna quidem illa, & in eloquendo sterili, at fecunda sensibus, eadem dictio *WTP* quæ sanctificari & sanctum esse significat, eadem quoque significet destinare, segregare, consecrare, ab vsu profano semouete, ad Dei cultum aut vsum seponere, accommodare, certoque ritu præparare: quasi si sanctitatis & præparationis rationes tam insolubili nexu iunctæ cohæreant, vt neutra possit ab altera seiungi, profanusque sit futurus qui animum ad profana profuderit, sanctus verò qui ad sancta sollicitè se compararit, imò & sanctitatis modum, pro apparatus modo sit consecuturus. quippe nobis cum tam copioso & liberali largitore res est, vt quàm ad accipiendum parati, tam sit ad effundenda maiora dona propensus. Probare possem, sed quid opus est: te ego, quisquis hæc lecturus es, per tuam salutem, per Christi viscera compello, proba tu ipse, periculum fac, te ipsum vince, vim torpori infer, diligenter & constanter ad orationem te compara, & nisi hæc vera compereris, tum verò plani & impostoris mihi crimen impinge.

C A P V T XVII.

De applicatione sensuum.

EX ijs quæ de meditatione dicta sunt, iam nobis expeditius fuerit, ea quæ restant perstringere: isti enim prorsus innituntur, & per illam, ad reliqua summa omnia, facilis patet aditus.

Et quidem applicationem sensuum nuncupauit B. P. Ignatius, pium quendam modum historica Christi Domini, atq; ad eò Sanctorum gesta, mente reuoluenti, inquirendo id quodecumque sensibus excitandis esset aptum, & vt loquitur, *quinque imaginarios sensus circa ea exercendo.* Inest enim phantasia, & animo nostro